

Скопие, неделя, 21 ноември, 1943 година

Год. III

Щедокушна БЪЛГАРИЯ

ПРОВЕРКА
2000

ЦАРЬТЪ - ОБЕДИНИ-
ТЕЛЪ БОРИСЪ III НИ
ОСТАВИ ЕДИНЪ ЗА-
ВЕТЪ: — ДА ПАЗИМЪ
ЦВЛОСТЪТА НА ОБЕ-
ДИНЕНА БЪЛГАРИЯ

ИЗЛИЗА ВСЪКА СУТРИНЬ

РЕДАКТОРЪ: Г. В. ГЕОРГИЕВЪ

РЕДАКЦИЯ И
АДМИНИСТРАЦИЯ
УЛ. "СВ. СВЕТОСЛАВ"
409, София

Телефон: 409-45
Соф. търг.-инд. камара

8 страници
2 лева

ДИРЕКТОРЪ: НИКОЛА КОЛАРОВЪ

ТОДОРЪ АЛЕКСАНДРОВЪ

Безумци рано прекратиха живота му. Но историята на цѣлокупна България ще отреди много свѣтли страници за него. Защото той за нея живѣе и заради нея умрѣ. Ден и вечерь, отъ младшинѣ си до омъртъта си, Тодоръ ни за минутка не забрави цѣлокупното българско отечество. Борѣше се и все пакъ презъ рамо поглеждаше „да не се рѣже клоня, върху който седимъ“. Неговнѣ начинания въ освободителната борба бѣха винаги целесъобразни и резултатни. Защото духовната му мощь и свѣтлинѣ му до брѣдетели останаха ненадминати въ революционнитѣ ни усилия за свобода. Значението на атентатитѣ въ Ципль, Кочани, Дойранъ и по-късно въ Валаандово, пѣкога други и другаде ще преценятъ. Ще се спратъ тѣ и върху рапнитѣ му проповѣди и усилия, България, въ интереса на цѣлокупния ни народъ, да не бѣде управлявана партийно. Нека тукъ за сега отбележимъ само една негова инициатива, която много говори за политически усѣтъ и голѣма предвидливостъ.

Следъ Ньойската присѣда Тодоръ мъчно скриваше недоволството си отъ поведението на пѣкои наши управляващи кръгове и видни общественици. Той не можеше да си обясни тѣхното отчаяние и примирение съ постигналото ни бедствие. — „Докато, казваше той, пораженството не овладѣе душата на свободния българинъ и докато има българи въ откъснатитѣ части отъ нашето отечество, нищо не е загубено. Нашето обединение е само отложено, може би за двадесеть, може би за повече години, но единъ день

българската родина пакъ ще бѣде единна и недѣлна.

Защото не сме само ние онеправданитѣ. Кога и да е, приятели въ борбата пакъ ще намѣримъ. Но дотогава не трѣбва да се приспиваме. Работа ни предстои, защото християнитѣ сърби и гърци не сѣ турци. Днесъ въ Македония пѣма черкви и училища, пѣма българска книга. Всичко по-интелигентно е избито или прокудено. Границата между „южна Сърбия“ и България е херметически затворена. Нашитѣ братя тамъ се наричатъ „прави сърби“ и „българогласни елини“. Поробителитѣ, чрезъ своитѣ многобройни платени агенти, чрезъ печатни издания и чрезъ чужда подкупна преса, твърдятъ, че никога въ тая света българска родина не е имало българи. Ситѣхъ предизвикватъ, разбира се, подобни безсрам-

ни твърдения въ европейския свѣтъ, който знае нашитѣ непрекъснати борби за духовна и политическа свобода. Но времето лети. Нови генерации дохождатъ, които, като слушатъ все една и сѣща пѣсенъ, ще свишатъ съ нея и сами ще под-

качатъ да я пѣятъ единъ день. Следъ недавна пролетитѣ, въ продължение на четири години, избобили кърви, свѣтътъ не желае и да чуе за каквито и да било революционери.

Азъ стѣгамъ отново редоветѣ на нашата организация, колкото братята ни въ поробената родина да не се чувствуватъ изостапени, свѣтътъ да не мисли, че съ промѣната на господаритѣ ѝ, страцата е омиротворена, и да респектирамъ свирепитѣ банове, генерали и пандури. Но срещу заблудитѣ на сърби и гърци революционната организация не може да допринесе много пѣщо. — Тя ще камира затворени врати. Ето защо, налага се пѣколкостотинѣ хилядната македонска емиграция въ България да излѣчи изъ срѣдата си едно тѣло, което, отстоявайки по легаленъ пѣтъ така нареченитѣ „права на малцинствата“, да разбива изграденитѣ върху пѣсъкъ сръбски и грѣцки кули“.

Така бѣ учреденъ Изпълнителния комитетъ на македонскитѣ благотворителни братства въ Царството, който, по-късно, се преименува на Македонски националенъ комитетъ. Не би било умѣстно да се говори тукъ доколко и какъ той изпълни възложената му задача. Нека днесъ всички само вникнемъ въ душата на голѣмия българинъ и революционеръ Тодоръ Александровъ и благоговейно на кажемъ: Богъ да го прости и вѣчна да бѣде паметъта му!

Д-ръ К. Д. Станишевъ